

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5-50
četr leta	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafleva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Inšerat velja: dne 10. junij 1910.

Inserat velja: petek po 14 vin., za enkrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Pomembna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna telefonska linija telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četr leta	6-50
na mesec	2-30

celo leto . . . . . K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnici ali znamka

Upravnemu: Knafleva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Učitelji in učenci.

Nemški krščanski socijalci so danes najmočnejša stranka v državi. Iz malih začetkov so se povzeli do velike moči in se večjega vpliva. Pred petnajstimi leti se preganjani od svetnih v cerkveni mogotcev, so danes nositelji cerkvene politike, so zaslomba in glavna opora vlade in imajo tehtno besedo tudi v najvišjih krogih. Krščanski socijalci so tudi prorodili skoro ves avstrijski klerikalizem in zlasti slovenski klerikalci niso nič drugač kakor učenici nemških krščanskih socijalistov, ki so jim Lueger, Gessmann in drugi pravki krščanskega socijalstva pomagali na površje in jim ugradili pot do veljave.

Pa vzlje temu niso bili ti krščanski socijalci nikdar spodobni, nikdar poštena stranka. Laž, obrekovanje in očitno sleparstvo, vse jim je bilo dobro, samo da so si pomagali naprej. Spravili so korupcijo in demoralizacijo v sistem in ta sistem je zadobil cerkveni blagoslov in obrodil mnogo sadu.

Lueger je to stranko ustanovil, Lueger jo je vodil in skupaj držal in ko je Lueger umrl, se je pokazalo, kakšna je ta stranka.

Se ni bil Lueger zatusnil oči in že se je začel boj za dedičino, boj za najboljša mesta pri različnih koritih, do katerih se je ta stranka prerila. In iz tega boja so se izčimile škandalne afere, ki smrde po celi Evropi in kažejo celemu svetu, da so krščanski socijalci gnila, propadla, skoz in skoz korumpirana stranka. Ni ga dneva, da bi ne prisel na dan tak nov škandal. Odkar je krščanski socijalec Hraba obdolžil svoje tovarise, da časte boga Pobasaj, da goljufajo in kradejo, da obstoji njih ljudsko delo v tem, da si polnijo lastne žepi, od tedaj ni razkritij konca in vse jezuitske umetnosti in zvijačnosti ne pomagajo nič in ne morejo ustaviti tega procesa.

Zdaj so se ti krščanski socijalci v svojem obupnem položaju poskušali rešiti, da so razljučeni javnosti vrgli pred nove nege prvih svetih mož, državnega poslanca Axmana. Kaj ima ta človek, ki je bil tako rekoč v generalnem štabu klerikalne stranke, vse na vesti, se še poslavši. Mož, ki je bil eden Luegerjevih ljubljencev in Gessmannova desna roka, ki je bil kandidat za ministrski portfelj in je v delegaciji

imel velevažno besedo celo v zadevah zunanjosti politike in vojne uprave, je moral pač zakriviti velike zločine, da ga je stranka sedaj sama ubila.

O Axmanovih grehih se mnogo govori. Očitajo mu, da je ukral lepe tisočake iz fonda za zgradbo nekega asila in da je svoj mandat za delegacijo porabil, da je omogočil veliko sleparijo z bosanskimi drž戈zdi, pri kateri je padlo celo premoženje v njegov zep.

Krščanski socijalci so Axmana vrgli z broda svoje stranke, hoteč pokazati s tem, da je stranka nedolžna na njegovih zločinah. Hoteli so javnosti natvesti, da ni stranka nič vedela, kako njen prvak Axman gojil in krade, toda dunajski podžurnik Hierhammer je javno priznal, da je stranka dobro vedela, kaj potenja Axman in da je to zlasti vedel bivši minister in sedanji feldmaršal te stranke Gessmann. Ta pa tiči sam do vrata v blatu in neče nositi krivde sam ter zvraca primeren delež odgovornosti na svojega somišljnika, sedanjega trgovinskega ministra Weiskirchnerja. Ena krščansko-socijalna ekselencija proti drugi krščansko-socijalni ekselenciji! Tisti, ki je hotel postati Luegerjev naslednik proti tistem, ki ga je Lueger postavil testamentarnično za svojega naslednika! To je prizor za bogove!

Ni dvoma, da so poleg različnih Axmanov v krščansko - socijalni stranki tudi posebni ijdije čistih rok. A kar so posamični izjemniki kot ljudje, to ne pride v poštev pri presojanju stranke kot celote. Stranka krščansko - socijalna je gnila in sleparska stranka, ker ne pozna pravice, ker pri njej namen posvečuje vsako, tudi najbolj zavrneno sredstvo in ker trpi, da si posamečni njeni pristaši polnijo žepe na škodo javnosti in na škodo ljudstva, kateremu so obljudili pomoč. V dunajski krščansko - socijalni stranki imajo koristolove in sleparji premič nad nesebičnimi in poštenimi ljudmi in ti koristolove in sleparji porabljajo svojo moč, da se obdrže na krmilu in pri koritu.

Če se jim to posreči, je drugo vprašanje. Kar je prišlo že dosedaj na dan, priča jasno, da je ta stranka v razpadu in da ne postane nikdar več to, kar je bila za Luegerjevih časov.

Učenci teh krščansko - socijalnih učiteljev, slovenski klerikalci gledajo s strahom na to, kar se sedaj

godi na Dunaju. Prepuščamo javnosti, da po znanih dejstvijih primerja, v čem in v koliko se slovenski klerikalci razlikujejo od dunajskih krščanskih socijalcev. Toda slovenski klerikalci vedo, da kakor je polet dunajskih kršč. socijalcev dal življenje klerikalnim strankam skoraj v celi državi in posebno na Slovenskem, tako bo tudi smrad, ki je sedaj nastal v dunajski krščanski socijalni stranki, imel svoj vpliv na raznere, tudi drugod. Tega pa jih je tako strah, da se o senzacijonalnih dunajskih dogodkih niti poročati ne upajo.

Pa jih ne bo nič pomagalo, kajti ves svet se dviga proti podlemu, brezvestnemu in budodelskemu klerikalizmu in tudi slovensko ljudstvo bo prislo do spoznanja, da je klerikalizem stremljene, ki zlorablja in onečašča vero za najgrje sleparjenje naroda.

Slovenski dnevi v Sofiji.

Sprejem udeležencev slovenskega Kongresa. — General Stojletov. — Ovacije. — Otvoritev vseslovenskega Kongresa. — Neprijeten dogodek. — Govor predsednika Bobčeve in drugi govori. — Programni govor dr. Kramařa.

V Sofiji, 7. jul.

V sredo popoldne so jeli prihajati delegati za vseslovenski Kongres. Z orientskim vlakom ob 1. popoldne so došli delegati iz Avstro-Ogrske in Srbije. Na prekrasno dekoriranem kolodvoru jih je pričakovala nešteta množica. Ko je vlak obstal na postaji, je godba zasvirala slovensko himno »Hej Slovani!«, ozračje pa so pretresli gromki hukljenci.

Predsednik pripravljalnega odbora je hitel k vozom, iz katerih so izstopali delegati. Vsakega izmed njih je objel in poljubil. Ker je bila na peronu prevelika gneča, se je vrnil oficijalni pozdrav v čakalnici I. razreda.

Tu je prvi pozdravil došlece predsednik Bobčev, želeč, da bi delo, ki ga bodo započeli v Sofiji, obročilo najboljši sad. V imenu sofijanskega mesta je pozdravil delegata župan Kirov, kličec jih »dobro došli« v mali, a z ljubeznijo do vsega slovanstva prožeti Sofiji.

Na pozdrav so se zahvalili: poslanec dr. Hljebovič v imenu galiških Rusov, akademik Beh-

terev iz Petrograda v imenu Rusev iz carevine, Hurlan - Vajanskij, častiti starina slovaških rodoljubov, Mašalka za Čeh, Kosta Stojanović za Srbe, posl. dr. Tresić-Pavčić za Hrvate in dr. Sekula Držljević za Črno-gorce.

Končno je govoril še predsednik »Slavjanske Besede«, Stanimirović, ki je naglašal veliki pomen slovenskega kongresa za celokupno slovensko stvar, ter izrekel željo, da bi se kongres zavrsil s popolnim uspehom. Delegatje so se nato v ekvipazah odpeljali v mesto. Množica jim je po vseh ulicah prirejala iskrene ovacije.

Ruski gostje so prispeti iz Varne ob 5. popoldne.

Malo preje je došpel na postajo orient ekspres. Z orient - ekspresom so došli: dr. Karel Kramař, praški župan dr. Groš, Korš, predsednik moskovskega društva slovenske vzajemnosti in dr. Černy.

Koj za njimi so izstopili iz varnenskega vlaka ruski gostje.

Godbja je zasvirala »Šumi Marica« in »Bože carja hranici«, ozračje pa so pretresli urnebesni hura - klici. Med ruskimi gosti se je nahajal tudi general Stojletov, ki se je v osvobodiljni vojni pred 32. leti boril s slovenskimi prostovoljci - črnovojniki na Šipki, ter zavezil šipčenske vrhove s klicem: »Smrt ali svoboda!« Temu so prirejali posebno iskrene ovacije. Pri sprejemu so bili navzoči tudi nekateri veteranci iz osvobodilne borbe. Ko so ti zazrli starčka, nekdanje svojega povelnika, so jeli na glas ihetni. Prigetili so se k njemu ter mu v solzah jeli poljubovati roko. Tudi staremu generalu se je orosilo oko. Ko pa je spoznal med veteranci enega izmed svojih ožijih tovarisev, je zaklical: »Molodec, ali me še poznaš, ali se me še spominjaš?« ter glasno zaplakal.

Nastala je svečana tišina, občinstvo pa si je ob tem prizoru brisalo rosne oči.

Pri sprejemu so bili navzoči: minister Ljapčev, generala Botev in Dikov, načelnik narodne stranke, Gešev, bivši minister Ljudskanov in mnogo drugih odličnjakov. Ko so se geste peljali skozi mestno, jim je množica prirejala navdušene ovacije in jih obispala s cvetjem.

* * *

nost in ne čakamo rešitve od drugod nego iz sebe.

»Govorite, prosim, to je krasno. Važno vprašanje je, ali je mogoče vse pri nas, kar je pri vas.«

»Ako dovolite, se dotaknem še enega vprašanja. Presenetilo me je, da imate toliko Židov na Poljskem. Pri vas je gospod gospod, kmet kmet, toda noben neče biti kupec in trgovec in tako je ves vaš trud zamen, ker se ves denar izgubi v židovskih rokah. Zato je tudi v mestu draginja, ker med producentom in konsumentom stoji Žid. Pri nas Židov ni. Naš narod ima smisel za trgovino in od Žida ne kupi ničesar. Kako morete pustiti vso trgovino v židovskih rokah, zekaj ne svariate naroda pred njimi. Zdi se mi, da nad vami gori hiša in je ne vidite, ker ste zaverovani v svojo žgodovino, tla vam jemljejo izpod nog in vi ne vidite, ker govorite o domovini, zdi se mi, da vas bodo pregnali z lastne zemlje... Moj znanec sam mi to pritrjuje.«

»Govorite dalje, zanima me slišati vaše misli. Ako bi vi to pri nas govorili v boljši družbi, imeli bi vas na nazadnjaka, klerikalca, zagrizenca, ako bi si upali to napisati v list, napadejo vas vse napredni listi.«

»Zakaj?«

»Vidite vse je res, kar ste govorili. Našo plenstvo je obubodilo in se mora živiti z Židovkami, nad kmeti

V četrtek zjutraj so se na trgu pred cerkvijo sv. Kralja zbrala sofijska narodna društva, njim se je pridružilo rodoljubno meščanstvo vseh slojev in krogov. Množica je narasla na več nego 20.000 ljudi. Vsa ta množica se je razvrstila in se z godbami na čelu v veličastnem sprevedu napotila proti narodnemu gledališču, kjer je bilo že zbrano predsedstvo slovenskega kongresa. Magome je bil ves prostrani trg poln. Godbe so igrale slovenske narodne himne: »Šumi Marica«, »Bože carja hranici«, »Hej Slovani«, »Naprej zavasta Slave«, vmes pa so grmeli gromki hura - klici.

Množica ni preje mirovala, dokler se niso na gledališčem balkonu pokazali dr. Kramař, Bobčev, predsednik ruskega gosudarstvene dume, Gučkov, in drugi odličnjaki. Med ljudstvom je nastalo silno vrvenje, množica je kakor hipnotizirana drala proti gledališču, neprestano kličoč hura Kramař, hura Gučkov. Ničesar ni bilo mogoče razumeti, slišati se je samo krepat klic dr. Kramař: »Bog živi Bolgarsko, bog živi vse slovenske narode!«

V tem trenotku je Georgij Pejev izročil dr. Kramařu diven venec, spletene iz lovora in najkrasnejših bolgarskih rož - vrtnic, s preprostimi besedami: »Vzemite ta venec kot skromen znak ljubezni in spoštovanja bolgarskega naroda do Vaše osebe.« — Ko je Kramař dvignil venec, se je množica razkrila in zapela na »Hej Slovani!«, na balkon pa so dame jele metati etvetke in šopke. Ko pa se je na balkonu pojavit legendarni junak, sivils general Stojletov, entuziazem dosegel vrhunec. Množica je bila kakor elektrizirana in hura - klici v hoteli biti konca, dokler se Kramař in tovarisi niso umaknili z balkona.

Sprevid je nato šel pred spomenik Carja Osvoboditelja in pred spomenik narodnega mučenika Levinskoga. Ob spomenike so položili vence, razni govorniki pa so slavili v vznenajih besedah zasluge obeh junakov za bolgarski narod.

Otvoritev vseslovenskega Kongresa.

Zgodovinski akt otvoritev II. pripravljalnega vseslovenskega Kongresa se je izvršil v monumentalnem posloju bolgarskega narodnega gledališča.

Spredaj na pročelju sta dva ogromna bronasta leva, simbol sile

mora vse

Uradne vesti. Dne 10. septembra bo pri okrajnem sodišču v Cerknični dražbi zemljišča vlož. št. 45, 56, 62 in 80 k. o. Osredek. Najmanjši ponudki znaša 2290 K.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala neka gospa iz Litije, ki noče biti imenovana, v proslavo 25letnice, 10 krov. Čast ji! Naj bi našla obilo posnemalk in posnemalcev.

Pozor! Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda prosi vladu vse, ki imajo morebiti še kak nesaldiran račun od jubilejne veselice, da ga vsaj do 16. t. m. predlože.

Iz Sodražice. Ob ogromnem številu domačinov in gostov, zlasti Sokola I. iz Ljubljane, Šiške, Ribnici — vsega skupaj nad 600 ljudi — se je vršila v nedeljo, dne 10. julija, slavnost podružnice sv. Cirila in Metoda za Sodražico. Predpoldne je bil nad vse prisršen sprejem gostov, ki je jasno pokazal, da kar je najboljše, stoji in naših vrstah. Popoldne se je vršila na lepo okinčanem vrtu g. Fajdige velika ljudska slavnost. Domaci »Sokol« je z veliko izurenostjo izvajal vse točke, za kar je zel splošno priznanje. Na vrtu je bilo mnogo sotorov, v katerih so nam stregle rođubne sodražiške dame in gospodine in skrbele za naš telesni blagov. Navzoči množici sta govorila zastopniki družbe sv. Cirila in Metoda, gosp. župnik Berce, ki je podal kratko poročilo o družbenem delovanju, in gosp. prof. Jug iz Ljubljane, ki je v svojem govoru razkrinkeljaj najljutje sovražnike naše poleg narodnih, vlad in rimskih klerikalcev in njih potuhnjeno početje, katero je ljudstvo z ogorčenjem obsolilo. Klaverj je bil nastop »Straže« in »Čukove«, udeležba sama je bila, kar se da misliti, najslabša, velik del ljudi se je kmalu porazgubil, a večina je prisla med nas, kjer so se ji oči odprle in je videla popolnoma zahrtno početje klerikalcev. Dasi je bilo poklicanih 10 orožnikov, se ni kršil niti najmanj mir in red, ker so naši ljudje imeli za »Čuke« le pomilovalni pogled... Ti pa prijazna »Sodražica«, drži močno kviško narodno - napredni prapor!

Veliko Ciril-Metodovo slavlje v Sežani. Pišejo nam: Kraška metropola — Sežana — si je bila nadela minuto nedeljo praznično obleko, kajti vršilo se je tam slavlje, kakor snaga. Kras se ni videl, veliko slavlje 25letnice družbe sv. Cirila in Metoda. Vsa bela Sežana je bila ta dan odeta v edino le narodnih zastavah. Velikanski veseljeni prostor je bil naravnost diven in temu slavlju primerno prirejen. Tam v prosti narači, pod koščatom drevjem, na zeleni trati je bil ograjen prostor, kjer je bilo postavljenih kakih deset sotorov in kjer so se neutrudno vrtele in v korist naše dneje družbe prodajale raznovrstne stvari sežanske gospe in gospice. V sredini tega, z zelenjem in nebojnimi narodnimi zastavami odicenega prostora je bil pripravljen oder, kjer so nastopali pevci in pevke raznih pevskih društav in kjer je nemorno igrala buzenska sokolska godba. Okoli treh in pol popoldne je bil v »Starem Gradu« sprejem došlih družev, a potem sprevod, na čelu mu buzenska sokol. godba skozi Sežano na veseljeni prostor. Sprevoda se je udeležilo devet družev, nekatera z zastavami. Na veseljenem prostoru, kjer se je zbrala tisočera množica in kjer so nastopala razna pevska društva, se je ob prekrasnem vremenu razvila kaj prisršna in živahnava vsestranska zabava, ki je nemoteno trajala pozno v noč. Zvečer je bil veseljeni prostor res krasno razsvetljen. Vsakdo, ki se je tega res divnega slavlja udeležil, mu gotovo je vedno ostane v prijetnem spominu, kajti reči moramo, da smo le redko se videli kako prireditev, kjer bi bilo vladalo ves čas tako izvrstno razpoloženje, tako vzoren red in srščana zabava, kakor na tem toli krasno uspelem slavju. Zabava pa je bila vsakomur tem popolnejša, ker se je vsak navzočih zavedal, da je s svojo udeležbo storil svojo zvesto narodno dolžnost, da je pripomogel s tem gmotno naši družbi sv. Cirila in Metoda, bil je vsakdo v zavesti, da deluje za narod neobhodno potrebno Cirilmotodarijo. Vsa čast vrlim Sežancem, posebno še požrtvovalnim in narodnim sežanskim damam, ki so pripomogle, da se je to slavlje tako krasno in za Sežano častno izvršilo.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Sevnici ob Savi priredi dne 17. t. m. veliko ljudsko veselico, koje čisti dobiček je namenjen obrambnemu skladu. Sevnica, ki je dolgo vrsto let spala spanje pravčnega, se je vzdržila. Narodna družva so se začela čvrsto gibati, zato hočajo tudi narodni Sevnčani pomagati zidati okope proti sovražnim navalom. Vsak posameznik naj smatra kot svojo sveto dolžnost, da se te veselice udeleži! Za zabavo bo skrb-

ljen v vsakem osiru. Kot posebnost emisij predpostopni muzej, kjer se bo žal — črno je drugo dni vstop prost — ravno je dan morale plačati vstopnina. Upamo, da ga ne bo rodoljuba, ki bi to veselico ne posetiil.

Posebno ugodno šelesniško zvezo imajo Posavci, ki se lahko prepelijo v Sevnico popoldne ob pol 4., vračajo se pa zvečer ob 9.

Na jubilejni veselici družbe sv.

Cirila in Metoda je pozabila neka gospodica v paviljonu ljubljanskih

dan dežnik. Dobi se v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvena raznolikost.

K pevskemu društvu »Slavec« pristopil je kot ustanovni član gosp. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, z vsoto 40 K. — Zavednemu naprednjaku in ljubitelju društva srčen »Živel!« — Naj mu sledijo posnemalci!

Izlet v Kamnik priredi v nedeljo, dne 17. julija t. l., »NDO.« Odvod iz Ljubljane je ob 7. uri 28 minut z državnega kolodvora. Dopolne si izletniki ogledajo Kamnik; ob 12. je skupno kosišo v »Društvenem domu«. Popoldne ob 2. izlet v Stranje in okolico. Zvečer ob 9. v »Društvenem domu« velika veselica z gledališko igro. Uprizori se Fr. Ks. Meščova dramatska slika: »Na smrt obsojeni«. Po igri ples in prosta zabava. Oni Ljubljancani, ki se veselice ozir. predstave ne udeleže, se lahko odpeljejo z vlakom ob 9. uri zvečer; po predstavi so drugim izletnikom na razpolago vozovi. Oni, ki se udeleže skupnega kosila, se naj priglasijo najkasnejše do četrtek zvečer v uradu »NDO.« Ljubljancane in člane »NDO.« pozivamo, da se udeleže izleta v velikem številu. Izleta se udeleži lahko vsakdo. Pri predstavi in na izletu v Stranje igra tamburaški zbor »NDO.« — Kamničani, udeležite se predstave polnoštevilno. — Vstopnice so po 1 K 20 v, 80 vin. in 30 v in se dobre na dan izleta dopolne od 11. do 12. ure v »Društvenem domu«.

Prosleta.

Redni občni zbor »Glasbene Matice« bo v smislu § 7 društvenih pravil in po sklepnu odborovem v sredo, dne 13. julija ob 8. zvečer v pevski dvorani, Vegova ulica št. 5, II. nadstropje po že prijavljenem dnevnom redu. — Odbor »Glasbene Matice«.

Slovenski jug.

Predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, T. Smičiklas je bil te dni od cesarja cedikovan z znakom »za zasluge na polju znanosti in umetnosti«. Matica Slovenska mu je ob tej priliki čestitala ter prejela od njega tole zahvalo: Na srdcučku čestitku bratov Matice Slovenske povodom moga odlikovanja po Njeg. Velicanstvu čast mi je, da se najsrdčnejše zahvalim. Zelim svaku sreču in napredak Sl. Matice, koja upravo sada velikom energijom radi o jakoj zajednici izmed Slovencev in Hrvata. Uz bratski pozdrav slavnem odboru ostajem Vaš drug in prijatelj.

Zagreb in grunwaldske slavnosti. Zagrebški župan Janko Holje, podžupan Dragutin Mondekar in obč. svetnik dr. Šrkuš so odpotovali včeraj zvečer v Krakov, da zastopajo mesto Zagreb pri grunwaldski slavnosti. Ob tej priliki bo župan Holje položil na spomenik kralja Vladislava Jagelonskega, ki se bo ob tej priliki odkril, srebrn lovorjev venec.

Madižarska propaganda na Hrvatskem. V Osjeku izhajajoči madžarski list »Szlavonai nagyár ujság« se bavi v nekem svojem članku z madžarskimi solanami, katere vzdržujejo državne železnice na Hrvatskem. Po oficijalni statistiki je na teh solah 3584 otrok, in sicer v Osjeku 559, Zagrebu 449, Vinkovciju 430, Brodu 413, Našicah 391, Mitrovici 310, Dalju 246, Rumi 238, Indiji 222, Zemunu 202, Komorski Moravici 83 in v Pleternici 41. Na teh 12 solah ponuja skoraj 100 učnih moči. Če vpoštevamo še šole, katere vzdržuje madžarsko društvo »Julian«, tedaj lahko spoznamo, kako se na Hrvatskem in v Slavoniji hrvaška deca raznaročuje.

Železnica Donava - Jadranško more. Belgradski listi poročajo po oficijalnih poročilih, da sta se turška in srbska vlada dogovorili, da se zacheče železnica Donava - Jadranško more graditi leta 1915.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Črno goro. Sklenitev trgovske pogodbe med Avstro - Ogrsko in Črno goro se vsak čas izvrši. Avstrija dovoli Črni gori izvoz žive živine v Balkan kotorsko; Črna gora pa koncedira Avstriji minimalni tarif.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo. Avstro - ogrski po-

slanek v Belgradu, grof Forgach, je uradni vladni poslanci let zadnjo končnico, ki jo dovoli Avstrija Srbiji, da se analogno z trgovinsko pogodbo iz 1. 1908. dovoli Srbiji isti kontingenčno prevajanje zaključane živine. Napsutno pa o prevajjanju žive živine, niti v plombiranih vagonih ne more biti govora.

Srbki kralj bolan. Zdravje srbškega kralja Petra ni popolnoma zadovoljivo. Kralj trpi na revmatizmu. »Trgovinski Glasnik« pravi, da se kralj večelj tega ni mogel udeležiti sokoških slavnosti.

Bolgarski ministralni predsednik občine Belgrad. Kakor poročajo iz Sofije, občine koncem tega meseca bolgarski ministralni predsednik Milanov Belgrad. Srbski zunanjji minister Milovančić bo vsled tega preložil svoje potovanje v inozemstvo.

Razne stvari.

Avtomobil naskočil vlak. V Ivreji v Severni Italiji se je zakadil neki avtomobil v vlak. Štiri osebe so bile težko ranjene, sedem pa lahko. Šoferja, ki je poskušal, kaj je močnejše, ali avtomobil, ali vlak, so zaprili.

Parnika sta trčila. V soboto se je zadel v Črnom morju nek parnik, ki je prihajal iz Odese, v osebni parnik »Lovki«, na katerem je eksplodiral kotel. 50 oseb je bilo ranjenih, en mož ubit. Parnik se je nato potopil. Več oseb je utonilo.

Goljufije pri ruski vojaški intendanci. Kakor smo že poročali, so se v ruski vojaški intendanci zgodile večje goljufije. Senator Neidhardt je stvar preiskal. Nato so bili aretrirani trije polkovniki in osem podpolkovnikov, en državni svetnik, en višji izvajen in 57 drugih oseb ter izročeni sodišču v Varšavi.

Zupana iščejo. Mesto Devin išče župana, in sicer potom inservata. V nemških listih čitamo oglaša, da se oddaja mesto prvega župana mesta Devina, ker je bil sedanji višji župan, dr. Lentze, imenovan za pruskega finančnega ministra. Plače ima 21.000 mark in 4000 mark za reprezentacijo.

Knjigovnost.

Načrt Ljubljane. Tiskarna in litografski zavod J. Blasnika nasled. v Ljubljani je natisnila in založila vzorno lepo izdelan načrt dejeljnega stolnega mesta Ljubljane. Narisal je načrt mestni arhitekt C. M. Koch po najnovejšem regulačnem načrtu. S tem, odlično izdelanim načrtom, je ustrezeno občutni potrebi. Dvobraven načrt stane 30 vin., peterobarven pa 50 vin. — Priporočamo ga prav topo.

Narodne pesmi z napevi. Nasred in uredil za štiri enake glasove Janko Žirovnik. Založil »Sloven. Branik«. Cena 1 K. — To je 4. zvezek znane izborne Žirovnikove zbirke. Snopič obsegajo 30 pesmi.

Več luč. V. snopič te zbirke obsegajo več zabavnih črtic. Cena 30 v.

J. Juras: Pregled gospodarstva in trgovine v Dalmaciji. Kom. založba »Hrvatske knjižnice« V. Gózsl v Zadru.« Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v. V tej skrbno sestavljeni knjigi je podal pisatelj točen pregled o stanju gospodarstva in trgovine v Dalmaciji. Navaja vse posamezne gospodarske panoge ter njihov dosedanji razvoj. Kdor se zanimal za razvoj Dalmacije, temu priporočamo to knjigo.

Vse tu naznajene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred dejelnim sodiščem.

Z uro ga je udaril. Med mlinskim pomočnikom Miho Koščakom in njegovim gospodarjem Antonom Jesiharjem v Spod. Jaršah se je vnel preprič, ker je obdolženec trdil, da manjka še 5 minut do 7. ure zvečer, takrat namreč bi bil moral začeti v mlini nočno delo, med tem ko je gospodar trdil, da je že 20 minut čez 7. uro. Koščak je na to svojega gospodarja udaril z žepno uro po glavi. V tepež je poseglj mlinarjeva žena, ki je obdolženca polila z vodo, nakar jo je Koščak opetovano sunil v trebuš z obuto nogo in jo poškodoval. Obsoten je bil na 5 dni zapora.

Listinec načel. Tvorničar Ivan Ivančič iz Svetja je začetkom junija izgubil listinec, v kateri je bilo 120 krov gotovine, železniška legitimacija in nekaj drugih listin. To listinico je načel Jožef Lavrinec, 18 let star delavec pri Puštal. Mesto da bi bil najdeno lastniku vrnil, skril je listinico v omare, pri čemer ga je opazila neka ženska, ki je drugi dan našla listinico z denarjem v oni omari. Obdolženec priznava, da je načel v strojnom prostoru Ivančičeve tovarne listinico, legitimacijo in druge listinice odigral, denar pa skril. Obsoten je bil na 3 meseca ječa.

Leopoldina Paulin roj. Okon. Ivančič iz Svetja je začetkom junija izgubil listino, v kateri je bilo 120 krov gotovine, železniška legitimacija in nekaj drugih listin. To listinico je načel Jožef Lavrinec, 18 let star delavec pri Puštal. Mesto da bi bil najdeno lastniku vrnil, skril je listinico v omare, pri čemer ga je opazila neka ženska, ki je drugi dan našla listinico z denarjem v oni omari. Obdolženec priznava, da je načel v strojnom prostoru Ivančičeve tovarne listinico, legitimacijo in druge listinice odigral, denar pa skril. Obsoten je bil na 3 meseca ječa.

Avstrijska mornarica. Rim, 12. julija. Italijanska mornarica rovijo, glasilo italijanskega mornarskega ministra, poroča

Telefonski in burzoljni poročili.

Oblaki avstrijskemu cesarju.

Dunaj, 12. julija. Nemški cesar Viljem obiše v septembetu načega cesarja na Dunaju in mu obenem osebno čestita k osemdesetletnici. Še isti mesec poseti našega cesarja bolgarski kralj Ferdinand. — V oktobru obiščeta vladarja belgijski kralj in kraljica.

Boromejska enciklika na Ogrskem.

Budimpešta, 12. julija. V državnem zboru se vloži jutri interpacije radi publikacije znane boromejske enciklike. Justični minister dr. Szekely se je izrazil, da pomenja publikacija te enciklike žalitev na Ogrskem živečih protestantov in da teh napadov ne bodo kar tako mirno sprejeli.

Aretacija odvetnika.

Budimpešta, 12. julija. Zaradi ovadbe, ki jo je vložil stolni kapitel proti svojemu bivšemu zastopniku in odvetniku, je bil ta aretiran. Izkazalo se je namreč, da je kot zastopnik in upravitelj posestev stolnega kapitla poneveril 150.000 K.

Sokolski zlet v Sofiji.

Sofija, 12. julija. Sokoli so se pripovedali s tremi posebnimi vlaki v Sofiji. V prvem vlaku so bili sami Čehi, v drugem sami Hrvati, v tretjem pa Srbi in Slovenci. Po Srbiji so Sokolom pribegli velikanski občini. Prišlo je 750 Čehov, 700 Hrvatov, 270 Srbov in 70 Slovencev. Iz Skopja se je s posebnim vlakom prišlo 650 Macedonov. Sem so došeli Čehi ob 10. zvečer. Na kolodvoru je igralo več godb, junaška društva so stala v dolgih vrstah za svojimi praporji. Vsprem je bil nepošteno prisrčen. Ko so čete Sokolov odš

Jzučen kovač
izrašan kurjač in strojevoda
išče primerne službe. Michael
Hanikam Ljubljana, Poljanska cesta št. 67.
2373

Deklica,
ki je dovršila 6 razredov ljudske
šole, vstopi lahko takoj kot učenca
v tako trgovino z manufakturami
ali mešanim blagom. Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod »Deklica«. 2340

Gospodična
se sprejme takoj v službo
Zahaja se trgovska izobrazba in even-
tualno znanje malo italijanske.
Ponudbe na poštni predel štev. 76.

2 učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme
takoj v veletrgovino galerijskega
in modnega blaga Anton Adamč
v Kranju. 2368

Odda se več voz

konjskega gnoja
Vprašanja na Oroslava Dolenec,
Ljubljana, Wolfova ul. 10. 2271

Suhe 2308

hrastove deske
približno 10 m² se prodadó pri
gosp. G. Bartheltu v Tržiču.

Trgovski pomočnik
izuren v trgovini s specerijskim blagom
se sprejme takoj
pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na
Dragotina Lapajne Idrija. 2375

Prodajalna
v jake prometni ulici v sredini mesta
se odda s 1. avgustom 1910.
Izve se v trafi Kleinsteine, Jurčičev trg št. 3 v Ljubljani. 2325

V svojo trgovino z mešanim
blagom sprejmem takoj 2386

učenca
ki je dovršil nekaj razredov srednjih šol.
Dragotin Lapajne, Idrija.

Dr. pl. Foedransperg
Sv. Jakoba trg št. 12
ne ordinira 2382
od dne 13. do dne 25. julija.

Tiskarna in litograf. zavod
J. Blasnika nasl.
v Ljubljani, Breg št. 12
je založila in natisnila

načrt
deželnega stolnega mesta
Ljubljane
katerega je izdelal mestni arhitekt
C. M. Koch po najnovejšem regu-
lačnem načrtu in stane dvobarven
po 30 vinarjev, potrebarven po 50
vinarjev komad. 2370

Doliva se v vseh knjigah in v založbi Avg. St. 12.

Nov písalni stroj

se predá za polovitné cene.
K. Jurman, optik in trgovec
s písalními stroji, Ljubljana, Želen-
burgova ulica št. 1. 2379

Na predaj sta dva nova, samaka
parízarska voz

za prevažanje tovora do 1800 kg.
Poizve se pri kovačem mojstru
Francu Belliu, Ljubljana, Rimška
cesta št. 17. 2329

Službo išče

s takojšnjim nastopom mlad mož vo-
jaščine prost. Gre za **potnika, skan-**
ditsnika ali koncertista na Kranj-
skem, Hrvaskem ali Štajerskem.

Prijazne ponudbe naj se pošljajo
pod »J. S.« na upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 2380

Agenti

ki bi hoteli zastopati veliko banko s pro-
dajo dovoljenih in garantiranih srečk, **dobe-**
roleg visoke provizije stalen zasluzek.

Marljive osebe si lahko zaslужijo

po 20 do 50 kron na dan.

Vsakdo si lahko ustanovi najboljšo eksistenco.

Ponudbe na: **Efectentbank, Budim-**

Pešta, V., Börse, Postban 78. 2336

Lepa prilika za peke!

Hiša v Lesčah
na Gorenjskem s popol. opravljeno pekarijo

se proda takoj ali odda v najem
pod zelo ugodnimi pogoji.

Pekarija je brez konkurence. Hiša
je krita z opeko in ima vodovod.

Podrobnosti pri lastniku I. Pre-
tnerju, trgovcu na Bleu. 2369

Štev. 99.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani.

Vpisovanje v pripravljalni razred in v I. letnik se bo vršilo

dne 15. in 16. julija 1910 od 9. do 12. ure dopoldne v

šolski pisarni na Kongresnem trgu štev. 2.

Za vsprejem v pripravljalni razred se zahteva 13. leto starosti in najmanj
dovršeno ljudsko šolo.

Za vsprejem v I. trgovski letnik se zahteva 14. leto starosti in dovršeni
pripravljalni razred, dovršeno meščansko šolo ali 4 razrede srednjih šol; vspre-
jemajo se pa v I. letnik tudi učenci, ki sicer niso izpolnili teh pogojev pred-
izobrazbe, ki pa dokažejo svojo zmožnost s posebno izkušnjo iz: slovenščine,
nemščine, računstva, geometrije, zemljepisja, prirodoslovja in prirodopisja.

Vpisnina znaša K 5—, prispevek k učilom K 10—, šolnina v priprav-
ljalnem razredu K 50—, v trgovskih letnikih pa à K 100— na leto; šolnine
lahko oprosti šolski kuratorij.

Na novo vstopajoči učenci naj se zglose v spremstvu svojih staršev ali
njih namestnikov in naj prinesejo s seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

V Ljubljani, dne 28. junija 1910.

za novo urejeno parno izvozno
mlekarno v zvezi s prečlerjejo itčem

kompanjona

ki bi obenem prevzel tudi **vodstvo**
tega podjetja. Lepi dohodki. Vzrok:
velika zaposlenost. 2277

Ponudbe, le resne, na: Eksportna
mlekarna Kranj, poštno ležeče; do 15. t. m.

Odvetniška pisarna
dr. Frana Brnčiča in dr. Mateja Pretnerja
v Trstu, Via Nuova 13/II

sprejme izvajenega stenografa

večšega slovensko-nemške stenografije.
Strojepisci imajo prednost. 2354

Zenitna ponudba.

Zaradi pomanjkanja znanstva
se želi spoznati dobro situiran
trgovac in valeposestnik ugoane
znanosti, srednjih let, stanujec
v večjem hrvaskem mestu, s slo-
venko, gospodčno ali udovo brez
otroč iz boljše hiše, s prijetno
znanostjo, vitko rastjo, izobra-
ženo staro 25—35 let, z dobo.

Odgovarja se samo na resne,
s polnim imenom označene po-
nudbe. Če mogoče, naj se upošlje
fotografijo, ki se vrne takoj pod
najstrojnjo diskrecijo. — Pisma
naj se pošljajo na upravnštvo
»Slov. Naroda« pod »Resnost
500« do konca tega meseca

2374

Dr. Janko Gregorin

Jela Gregorin roj. Hačičeva

poročena. 2363

Gorica dne 11. julija 1910. Ljubljana

Št. 12832.

Razpis.

Za zgradbo kapnice v vasi Harije, obč. Trnovo pri Ilirske Bistrici

na 11.894 81 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne
ponudbene obravnavce.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe naj se predložijo

do 30. julija t. l. ob 12. uri opoldne

podpisano deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, do-
poslati je zapečatene z napisom:

»Ponudba za prevzetje gradbe kapnice v vasi Harije, obč. Trnovo
pri Ilirske Bistrici«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebinu in da se jim brez pogojno ukloni.

Razvaj tega je dodati kot vadiv še 5% stavbnih stroškov v gotovini

ali pa v popularnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbenih cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavni pogoji se dobe pri dež. stavbnem uradu
za znesek 320 K.

Deželni odbor kranjski.

Milo

2038

Najboljši papir za lojenje muh

12 vinarjev za dvojni list

TANGLEFOOT

Engras: **JOSIP TAUSIG**, Dunaj XX/I.

Štev. 99.

Priporoča tovarna

Pavel Seemann

v Ljubljani.

Stearinske

Sveče

2038

Prvi slovenski izprani optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

načrt

deželnega stolnega mesta

Ljubljane

katerega je izdelal mestni arhitekt

C. M. Koch po najnovejšem regu-

lačnem načrtu in stane dvobarven

po 30 vinarjev, potrebarven po 50

vinarjev komad. 2370

načrt

in založbi Avg. St. 12.

Doliva se v vseh knjigah in v založbi Avg. St. 12.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 450.000 krov.

Podružnice v Sploštu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tečaji ter jih

obresti s 14 vloge po čisti

410

20

Xupuje in prodaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst

po dnevni kurzi.

14

Ljubljana in tisk »Narodne tiskarno«.